

Krzysztof Walenta

Leśno, st. 22, gm. Brusy, woj.
bydgoskie, AZP 20-35/-

Informator Archeologiczny : badania 27, 56-57

1993

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

te były brukiem kamiennym (nr 4), który został w znacznym stopniu zniszczony. Bruk kamienny i groby wczesnorzymskie naruszyły niektóre groby z późnego okresu lateńskiego (groby 55 i 57A). Jamy grobów późnolateńskich miały kształty niewielkie, koliste, lub duże, owalne (groby 47, 53, 57A). Wszystkie posiadały intensywne, czarne wypełnisko.

Obok ubogo wyposażonych grobów, gdzie wystąpiły nieliczne fragm. ceramiki (groby 54, 57D, 58), odkryto i takie, w których znaleziono kilkaset fragm. naczyń glinianych (groby 47, 55, 56, 57A). Prócz tego na wyposażenie grobów składały się: groty oszczepów (groby 48 i 50), noże (groby 53, 56, 57A), tok żelazny (grób 47), mała, dwuczęściowa klamerka do pasa (grób 52), brązowe okucie (grób 54), dwie fibule brązowe trąbkowate, odmiana 2 (grób 59), sprzączka żelazna i zawieszka (grób 57C), bransoleta żelazna (grób 57D).

Odkryte w tym roku groby poszerzyły ramy chronologiczne cmentarzyska. Do grobów z późnego okresu wpływów rzymskich, odkrytych w poprzednich dwóch sezonach, doszły w tym roku groby z późnego okresu lateńskiego oraz z rozwiniętej fazy B₂ okresu wpływów rzymskich.

Materiały znajdują się w Muzeum Regionalnym w Kutnie.
Stanowisko wymaga dalszych badań ratowniczych.

Leśno, st. 2
gm. Brusy, woj. bydgoskie
AZP 20-35/12

Uniwersytet Łódzki Zakład Prahi-
storii

Badania prowadził dr Krzysztof Walenta. Finansowane przez Uni-
wersytet Łódzki i Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Bydgo-
szczy. Szesnasty sezon badań. Cmentarzysko kurhanowe kultury
wielbarskiej, cmentarzysko kultury pomorskiej i kultury łużyckiej.

Badania prowadzono w południowej części cmentarzyska, w strefie zmniejszonej frekwencji grobów z okresu wpływów rzymskich i występowania obiektów kultury łużyckiej. Celem ich było uchwycenie południowej granicy występowania grobów. Wytyczono wykopy o łącznej powierzchni 375 m². Odkryto grób jamowy kultury wielbarskiej, oznaczony nr 58, znacznie uszkodzony przez wkop nowożytny. W zachowanej części jamy grobowej oprócz przepalonych kości ludzkich znajdowały się fragm. glinianej misy. Ponadto odkryto 2 groby skrzynkowe kultury pomorskiej. Grób nr 19 był dobrze zachowany, w jego skrzyni znajdowała się popielnica nakryta dwiema misami. Popielnica ustawiona była na dużych fragm. dwóch naczyń. Grób skrzynkowy nr 20 był niemal całkowicie zniszczony — zachowały się jedynie fragm. skrzyni kamiennej oraz niezbyt liczne ułamki ceramiki i pojedyncze przepalone kości ludzkie.

W niewielkiej odległości od grobów skrzynkowych odkryte zostało skupisko ceramiki kultury łużyckiej, w którym znajdowały się fragm. trzech naczyń — misy, amforki i naczynia beczułkowatego.

Badania będą kontynuowane.

Leśno, st. 22
gm. Brusy, woj. bydgoskie
AZP 20-35/—

Uniwersytet Łódzki Zakład Prahi-
storii

Badania prowadził dr Krzysztof Walenta. Finansowane przez Uni-
wersytet Łódzki i Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Bydgo-

szczy. Cmentarzysko grobów książęcych z okresu wpływów rzymskich i osada kultury wielbarskiej z okresu wpływów rzymskich.

Stanowisko zlokalizowane jest w prywatnym lesie Kazimierza Kolczyka, ok. 1000 m na południe od centrum wsi Lešno. Przed rozpoczęciem badań na powierzchni widoczne były fragm. zrujnowanych kolistych konstrukcji kamiennych oraz niezbyt głębokie wkopy nowożytnie. Stosunkowo gęsty las posadzony został tam w początku lat 50. Podjęte prace badawcze miały na celu rozpoznanie stanowiska przy minimalnej liczbie wyciętych drzew (warunek postawiony przez właściciela).

Przyjęto założenie, że znajdujące się na powierzchni kamienie pochodzą z obstawy wieńca kamiennego. Wykop o wymiarach 25 x 2,5 m wytyczono w domniemanym centrum wieńca. W wykopie tym uchwycono zarys fragm. jamy grobowej, którą następnie całą odsłonięto. Na głębokości ok. 40 cm od powierzchni jama mierzyła 480 x 260 cm. Południowy jej kraniec miał wyraźnie ciemniejsze zabarwienie i, jak się okazało w czasie dalszej eksploracji, przecinał zaciemnienie wokół pieca kopułowego? z wczesnej fazy kultury wielbarskiej (B₂). W centrum jamy grobowej początkowo znajdowały się nieregularne konstrukcje kamienne, które na większej głębokości (ok. 1 m) nabrały regularnego kształtu i, jak się później okazało, były wynikiem zasypania wkopu rabunkowego. Na głębokości ok. 220 cm od powierzchni uchwycono zarys trumny obstawionej kamieniami. Część północna wypełniska trumny była wyrabowana, na co wskazywały nieliczne zachowane fragm. kości, wyraźnie przemieszane i znajdujące się w układzie nieanatomicznym, oraz fragm. rozbitych naczyń. W południowej części wypełniska trumny widoczne były ślady po kościach nóg. W pobliżu stóp znajdowały się 2 nienaruszone naczynia gliniane XIII i XVI grupy R. Schindlera. Nieco powyżej stóp znajdowały się dwie koliste zapinki ze srebra, służące zapewne do zapinania rzemieni przy „butach”. Na wysokości pasa znajdowało się uszkodzone brązowe zakończenie pasa. Na wysokości dłoni wyprostowanej prawej ręki znajdowały się 2 złote pierścionki typ 10 wg Beckmann. Odkryty grób niewątpliwie należał do grobów typu książęcego, na co wskazują rozmiary komory grobowej, średnica zrekonstruowanego wieńca (24 cm) oraz zachowane elementy wyposażenia.

Obiektem zasługującym także na uwagę wydaje się wspomniany wyżej piec o wymiarach 150 x 200 cm, w wypełnisku którego znaleziono ułamki ceramiki kultury wielbarskiej. Całe stanowisko rokuje duże nadzieje na odkrycie następnych grobów i obiektów osadniczych.

Planuje się kontynuację badań.

Lutcza, st. 24, gm. Niebylec, woj. rzeszowskie — patrz: wczesna epoka brązu

Mielec, st. 16
gm. loco, woj. rzeszowskie
AZP 98-71/4

Muzeum Okręgowe w Rzeszowie

Badania prowadził mgr Piotr Mitura. Finansowane przez Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Rzeszowie. Drugi sezon badań. Osada kultury przeworskiej, łużyckiej, trzcienieckiej, wczesnego średniowiecza. Ślady osadnictwa kultury chojnicko-pieńkowskiej, osadnictwa paraneolitycznego, kultury pucharów lejkowatych, kultury mierzanowickiej.

Prace w 1993 r. koncentrowały się w części południowo-wschodniej stanowiska. Przebadano łącznie 350 m², odkrywając 40 obiektów, w tym 26 jam, 13 palenisk i ślad po chacie. Dwie jamy pochodzą z późnych faz wczesnego średniowiecza, 3 zaliczono do grupy tarnobrzesckiej, 2 do kultury trzcienieckiej. Pozostałe obiekty należą do kultury przeworskiej. Najbardziej interesujący jest rząd palenisk o regularnych wymiarach i odstępach między